

ЧИЊЕНИЦЕ О ФОРМАЛДЕХИДУ

Формалдехид је иритирајуће средство које може изазвати реакцију имуног система након прве изложености. Акутна изложеност веома иритира очи, нос и грло и може да доведе до кашља и пецања код изложених особа. Касније излагање може проузроковати тешке алергијске реакције на кожи, очима и респираторном тракту и може изазвати проблеме са дисањем, попут астме, као и иритацију коже као што су дерматитис и свраб. Формалдехид је класификован као карциноген групе 1 од стране Међународне агенције за истраживање рака, што значи да је карциноген за људе (рак носа).

Где се појављује ризик

Изложеност формалдехида се дешава у здравству, погребној, текстилној и папирној индустрији. Запослени могу да удахну формалдехид у гасовитом стању или да га кожа упије у течной форми. Они могу да буду изложени током третирања текстила и производње смоле. Уз запослене у здравству и лабораторијске техничаре, високо ризичну групу чине и запослени у погребним услугама, као и наставници и ученици који рукују биолошким узорцима који се чувају у формалдехиду или формалину.

Више о супстанци

Формалдехид је безбојан гас јаког мириса који се налази у воденим растворима. Најчешће се употребљава као презерватор у медицинским лабораторијама и мртвачницама, али формалдехид може да се нађе и у бројним производима, попут хемикалија, производа за домаћинство, лепкова, тканина, иверице и фурнира. Широку употребу има и као индустријски фунгицид, гермицид и дезифицијенс.

Како симптоми могу да утичу на вас

Удисање велике количине формалдехида може да доведе до симптома попут упале грла, кашља, свраба очију и крварења из носа. Неки људи су осетљивији од других, па изложеност која код неких не изазива никакву реакцију, код других особа може довести до мучнине или нелагоде.

Познато је да формалдехид изазива рак. Што је виши ниво и трајање изложености, то је већа шанса да настане рак (рак носа и грла). Изложеност формалдехиду може да повећа шансе за добијање рака чак и када су нивои исувише ниски да би изазвали симптоме.

Период латентности од изложености до рака носа изазваног формалдехидом значајно варира од 2 године, за неке акутне типове рака, до 15 година.

Шта можете да урадите

Спроведите одговарајућа мерења изложености како бисте знали које активности треба да предузмете. Информшите запослене о ризицима и превентивним мерама.

Најбоље решење је контрола изложености, на пример кроз измене у дизајну и пројектовању као што је инсталирање система издувне вентилације. Како би се спречило ослобађање производа у радну средину, може бити неопходна примена строгих мера као што је ограђивање простора у коме се изводи процес. Обележите све смеше или растворе који садрже формалдехид у великом проценту. Опрема за личну заштиту, попут респиратора је краткорочно решење за смањење изложености и треба да се употребљава само као последњу меру.

Референце : NIOSH, cancer.gov, CDC, CCOHS